

det virkelig holdt Stik, at vi kom til at skade de Folk, som sidde inde med de 25 Mill., i Stedet for at gavne dem, saa vilde det for mig være tvivlsomt, om man skulde stemme for Forslaget. Men det tror jeg ikke er Tilfældet, det er mig nemlig ubegribeligt, at man, naar det er saaledes, som den ærede Finantsminister udviklede i sit Foredrag, at Masser af Millioner ligge, uden at man en Gang kan faae 4 pCt., at man saa skulde opgive Prioriteter, der give god Sikkerhed, og hvoraf man faar 4 pCt., og jeg tror, at dette navnlig kommer til at gaa ud over os Syder og med Urette. Nu begynder man nok i visse offentlige Kasser at tage Hensyn til Andet end Hartkornet, men de Herrer i Kontorerne have dog meget ondt ved at komme bort fra den gamle Tradition, at, naar de skulle laane Penge ud i Landeiendomme, saa skulle de alene tage Hensyn til Hartkornet. Vi Syder ere jo nemlig daarlig tjente med at skulle bedømmes efter Hartkornet. Man kan snarere sige, at vore Gaarde ere gode, netop fordi de ikke have saa meget Hartkorn. Vi have Gaarde i Sjælland paa 4 Tønder Hartkorn, som, hvis de laa paa Sjælland, vilde have meget mere Hartkorn. Jeg mener nu, at naar disse Panter skulde kaldes 2den Klasse Panter, fordi de have for lidt Hartkorn, kommer man virkelig til at gjøre stor Uret mod disse Mennesker ved at bedømme Pantterne paa denne Maade. Naar dette Endringsforslag nu bliver vedtaget, og naar Status for Livsforsikringsanstalten er saaledes, som det er udviklet af Finantsministeren, at den har mangfoldige Millioner liggende, af hvilke der ikke kan faaes 4 Procent, vil jeg derfor anse det for at være en meget uøkonomisk — for ikke at bruge stærke Udtryk — Bestyrelse af Livrenteanstalten, dersom den siger Prioriteter op i Landeiendomme hvoraf den faar sine gode 4 Procent og sætte dem ud paa anden Haand, hvor den ikke nær faaar 4 Procent. Jeg fortrøster mig derfor til, at Forslagets Vedtagelse ikke alene er til Gavn for Saantagerne, men i Følge det gamle Ord, at „mange Bække smaa gjøre en stor Na“, vil det bidrage til, at jo flere Slag der føres imod den høiere Rente, desto dybere og snarere vil den falde. Naar baade den ene og den anden Statsinstitution nedlægger Renten, vilde de Folk, der ville have mere end 4 Procent, ikke kunne faae det, naar der er Penge nok paa Markedet. Nagtet den høitærede Finantsministers Udtalelser skal jeg derfor tilraade at stemme med Mindretallet, og jeg skal for mit Vedkommende sige, som det ærede Medlem fra Ringsted (Lauridsen) sagde, at jeg

har ogsaa stillet mig paa det Standpunkt, at jeg ikke vil lægge Stene i Veien for denne Lov. Lad dem bare faae den, den er dem vel undt fra min Side, det er jo kun den rene Retfærdighed, der ydes dem, saa de have for saa vidt ikke Noget at takke for; men jeg indrømmer, at Ministerens Bemærkning overfor Endringsforslag under Nr. 2 for mig har den Betydning, at ogsaa jeg agter at stemme mod denne Endring, da jeg ikke kan anse det for at kunne forlanges med Billighed, at man skal gaa saa langt. Skulde det lægge nogle Hindringer i Veien for Lovens Vedtagelse, skulde jeg meget beklage det. Det er dog bedre for dem, der i en Nærætte have svaret for meget, at faae Noget end slet Intet. Derfor stemmer jeg imod Endringsforslaget under Nr. 2, medens jeg tillader mig at anbefale, at man stemmer for Endringsforslaget under Nr. 7. Jeg er vis paa, at de Herrer Embedsmænd nok skulle trække Loven i Land trods denne Bestemmelse.

Bem: Jeg agter at stemme for Mindretallets Endringsforslag og glæder mig over, at det er fremkommet. Jeg vil støtte enhver Bestræbelse, der gaar ud paa at nedsætte Prioritetsrenten her i Landet for Prioriteter i faste Eiendomme. Her er i denne Sal talt om, at naar man tager Mere end 4 Procent for Prioriteter i faste Eiendomme, saa var det egentlig en Slags Nager. Naar man nu ser hen til gamle Danske Lov, saa bestemmer den 5—14—5, at der ikke maa tages Mere end 6 Procent. Hvis der tages Mere, skal den Vedkommende have forbrudt hele Hovedstolen, Halvdelen til Kongen, Halvdelen til Klageren. Desuden bestemmer Danske Lov, at Præster og Døgne skulde have Nedsænde med, hvem der tog Mere, end Loven fastsatte, og formane dem, og hvis det ikke hjalp, skulde de negte dem Udgang til Nadverens Sacramente. Siden 1767 har Prioritetsrenten kun været 4 Procent, og overfor dem, der have taget Mere, har Danske Lov altsaa bestemt, at de ikke skulde have Lov til at gaa til Alters. Efter Loven af 6te April 1855 § 1 er Rentefoden 4 Procent for Prioriteter i faste Eiendomme, og § 2 bestemmer, at man ved Kongelig Bevilling kan faae Lov til at tage Mere end 4 Procent. Søvrigt er Renten givet fri. Jeg har derfor altid anset det for en Feil, at Finantsministeren i 1871 tillod Livrenteanstalten at tage Mere end 4 Procent Rente for Prioriteter i faste Eiendomme, naar Loven af 1855 egentlig bestemte, at Rentefoden kun skulde være 4 Procent. Derved gik Staten i Spidsen med